

ETNOGRAAFIA MUUSEUM

Küsimusleht Nr. 52

KOLHOOSIDE ELU-OLUST I.

Etnograafia Muuseum kogub muu etnograafilise teatmematerjali kõrval andmeid kolhoosielust. EM on huvitatud järgmistest küsimustest: tootmine, ehitused, rõivastus, käsitööd, isetegevus kolhoosis, ühiskondlikud ja perekondlikud suhted jt. Käesolev küsimusleht on selles sarjas esimene. Selle eesmärgiks on saada üldisi teateid kolhoosi asukoha, organiseerimise, elanike ja elu-olu kohta.

I. Üldised teated kolhoosi kohta.

1. Kolhoosi praegune nimetus. Kui nimetustes on olnud muudatusi, siis mainida need. Millal ja mis põhjusel on muudatused toimunud?

2. Asukoht (oblast, rajoon, külanõukogu). Kaugus keskustest, nagu oblasti-, rajoonikeskus, lähim alev jt. Millised liiklused läbivad kolhoosi? Kolhoosi asukoht endise administratiivse jaotuse järgi (vald, küla).

3. Kolhoosi kasutuses oleva maa suurus 1. jaanuaril 1953. a. (põldu-, heina-, karja- ja kõlbmata maad, metsa jm.).

4. Kolhoosi elanike koostis rahvuse järgi. Näidata kolhoosi elanike üldarv, kuipalju töövõimelisi, vanu, lapsi, mehi, naisi. Leibkondade arv.

5. Kuipalju kolhoosi elanikest pärinevad samast asukohast? Palju on uustulnukaid? Kui võimalik, näidata uustulnukate endine asukoht ja rahvus.

II. Küla elust enne kollektiviseerimist.

6. Millised endised külad kuuluvad teie kolhoosi koosseisu?

7. Kui võimalik, anda endiste külade sotsiaalne kihistumine iga küla kohta eraldi (kuipalju oli neis üle 30 ha suurtalusid, keskmiktalusid 15—30 ha, väiketalusid 5—15 ha, kehvikuid alla 5 ha maaga; kuipalju oli külas vabadikke, saunikuid).

8. Anda ligikaudne taluteenijate (sulaste, tüdrukute, karjuste) arv iga küla kohta. Kust pärinesid taluteenijad (linnast, alevist, kohalike saunikute peredest jne.)? Kui suur oli taluteenijate töötasu (enne I Maailmasõda, kodanliku Eesti perioodil, fašistliku okupatsiooni ajal)?

9. Millal teostus nõukogude maareform külades? Kirjeldada pike-malt nõukogude maareformi läbiviimist.

10. Kellele anti esmakordselt maad, kellele anti juurdelõikeid?

11. Uusmaasaajate kohta anda nende endine sotsiaalne päritolu (rentnik, tööline, talutööline jt.).

12. Millist toetust said nõukogude võimult uusmaasaajad ja teised talupojad lisaks maale (rahaline laen, seemnevili, loomad, ehitusmaterjal)? Kas abistati neid hoonete ehitamisel? — kirjeldada pike-malt!

13. Millal organiseeriti teie kolhoosi ümbrusse esimene hobulaenutuspunkt?

14. Kuhu see asutati (alev, talu või mõisahooned)?

15. Kes olid organiseerijad?

16. Millal organiseeriti esimene MTJ ja kuhu? Kes olid organiseerijad?

17. Kuidas moodustati MTJ masinatepark (kust toodi traktorid, kombain jt.)?

18. Milliseid talupoegi abistas hobulaenutuspunkt ja MTJ?

19. Kuidas hinnati elanike poolt nõukogude maareformi (näidata eraldi, kuidas suhtusid uusmaasaajad, teised talunikud)?

20. Kuidas hinnati elanike poolt hobulaenutuspunkti ja masin-traktorjaama abi?

21. Kas teie ümbruskonda organiseeriti peale Suurt Isamaasõda põllumajanduslikke ühistuid? Milliseid ja kes olid organiseerijad?

22. Kes olid ühistute juhatuste liikmed, millistesse sotsiaalsetesse kihtidesse nad kuulusid (endine suurtalunik, keskmik, külakehvik, küla-intelligents jne.)?

III. Kolhoosi organiseerimine.

Kui teie kolhoosi on koondunud mitu endist väikest kolhoosi, siis anda nende kohta andmed eraldi kuni ühinemiseni.

23. Millal tekkis teie kolhoosi piirkonnas kolhoosi asutamise mõte? Kes olid selle mõtte algatajad?

24. Kuidas suhtusid ümbruskonna elanikud sellesse mõttesse? Kas oli ühiseid nõupidamisi?

25. Kes andsid esimesed avaldused kolhoosi astumiseks? Millal?

26. Millal toimus kolhoosi asutamiskoosolek?
27. Kes võtsid sellest osa? Kas kõik osavõtjad astusid kolhoosi?
28. Kirjeldada üksikasjalikult kolhoosi asutamiskoosoleku käiku, sõnavõtte ja mõttevahetusi!
29. Kolhoosi nime valimine. Millised nimed esitati? Milline neist valiti ja missugustel kaalutlustel?
30. Kes valiti kolhoosi juhatusse? Kes esimeheks? Kas oli mõttevahetusi esimehe isiku suhtes?
31. Kirjeldada varanduste ühistamist. Kas esines ühistamisele kuuluvate varanduste varjamisi ja milliseid?
32. Millal ja kuidas toimus nende kolhooside ühinemine?

Hinnata